

<ՎԵՐԻ ՔԱՂԱՔԻ ԹԻՎ 1 ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶ>

ՀՈԱԿ

2019թ.

ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ՀԱՇՎԵՏՎՎՈՒԹՅՈՒՆ

Մանկապարտեզի տնօրինություն

Վարդուհի Հարությունյան

Ընդհանուր տեղեկատվություն մանկապարտեզի մասին

<ՎԵՐԻ ՔԱՂԱՔԻ ԹԻՎ 1 ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶ> ՀՈԱԿ որ իրավաբանական անձի կարգավիճակը ունեցող, շահույթ չհետապնդող համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություն է, իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված նախադպրոցական ծրագրեր, կանոնադրությամբ ամրագրված իրավունքներ և պարտականություններ՝ հաստատված համայնքի ավագանու կողմից:

Մանկապարտեզի շենքը տիպային է, ունի երեք մասնաշենք, մեծ կանաչապատ բակային տարածք, երածշտության դահլիճ:

<ՎԵՐԻ ՔԱՂԱՔԻ ԹԻՎ 1 ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶ> ՀՈԱԿ-ում գործում է 4 խումբ: Մանկապարտեզում հաշվառված է թվով 140 երեխա, երեխաների միջին հաճախումը կազմում է թվով 123 երեխա:

Համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարի 26 հունվարի 2007թ. N 29-Ն հրամանի ՀՀ Պետական և Համայնքային նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների օրինակելի հաստիքացուցակի մանկապարտեզի մանկավարժական անձնակազմը համալրված է համապատասխան բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող մասնագետներով՝ մեթոդիստ, դաստիարակ, երածշտության դաստիարակ, ֆիզ. Դաստիարակ, պարուսույց:

Նախադպրոցական ուս. հաստատության աշխատանքը իրականացվել է հաստատության կանոնադրության և ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան, ինչպես նաև հաստատության տարեկան աշխատանքային պլանին համապատասխան, Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախադպրոցական կրթուկան համալիր ծրագրով:

Տարեկան նախատեսված կրթադաստիարակչական, ֆինանսատնտեսական և վարչատնտեսական աշխատանքների առաջնահերթ խնդիրները պլանավորվել են տնօրենի, մեթոդիստի և դաստիարակների աշխատանքային փաթեթներում:

Ֆինանսատնտեսական, առողջապահական, իրավական, օրենսդրական հաշվապահական, տնտեսական, աշխատանքները իրականացվել եամրագրվել են առողջապահական մատյաններում և ակտերում, իսկ կրթադաստիարակչական և ուսումնամեթոդական աշխատանքները, մանկավարժական և ծնողական խորհրդի նիստերում:

«ՎԵՐԻ ՔԱՂԱՔԻ ԹԻՎ 1 ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶ» ՀՈԱԿ-ի

ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների

առաջնահերթ խնդիրները

1. Կատարելագործել երեխայի ֆիզիկական դաստիարակության ուղղությամբ տարվող աշխատանքները կապված երեխաների առողջության ամրապնդման և հիվանդությունների նվազեցման հետ:
2. Կատարելագործել Մայրենի լեզվի ուսուցման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները ավագ խմբում՝ շեշտը դնելով կապակցված խոսքի, հնչարտաբերման կարողությունների նախագիտելիքների ուսուցման վրա:
3. Կատարելագործել Լեզվովական դաստիարակության ուսուցումը մանկապարտեզում:
4. Բարելավել դպրոցի նախապատրաստմանն ուղղված աշխատանքները մանկապարտեզում:

1.1 Նախադպրոցական հաստատությունում երեխաների ֆիզիկական դաստիարակությունը նպատակառությամբ է նրանց առողջության պահպանմանը և ամրապնդմանը, ֆիզիկական զարգացմանը, ինչպես նաև շարժողական կարողությունների ու հմտությունների ձևավորմանը:
Ֆիզիկական դաստիարակության աշխատանքները կազմակերպելիս հաշվի է առնվել երեխաների տարիքային առանձնահատկությունները և ֆիզիկական զարգացման բնուրագրիչները, քանի որ, մանկապարտեզում երեխաների յուրաքանչյուր տարիքային խումբ ունի ֆիզիկական զարգացման որոշակի մակարդակ, մտավոր գործունեության, կամային և հուզական գերիշխող հատկանիշներ:

2.2 Մայրենի լեզվի ուսուցման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները ավագ խմբում

Մայրենի լեզվին տիրապետելը կապված է շրջակա միջավայրի ճանաչման հետ.

- Ծանթոթացում շրջապատին, հասարակական կյանքի երևոյթների և բնությանը.
Ավագ խմբի երեխաները կարողանում են ճանաչել առարկաների ոչ միայն հասկանիշներն ու անունները, այլև գնահատել դրանց յուրահատկությունները, զգում են զրական ստեղծագործության բնույթը, տրամադրությունը, տարրերում դրանց ժանրային

առանձնահատկությունները, ձևը, հասկանում ձայնի հնչերանգը, սովորել են դատողություններ անել, հարցնել պատասխանել, պատմել, վերապատմել ստեղծագործել: Խմբասենյակում ստեղծված են երեխաների համար հարմարավետ առարկայական – զարգացնող միջավայր, համապատասխան դիդակտիկ պարագաներ, խաղեր, խաղալիքներ:

Մայրենի լեզվի ուսուցումը կազմակերպվել է բազմատեսակ և բազմարովանդակ պարապմունքներով, որի հիմքում դրված է եղել մի խնդիր և նպատակ՝ մշակել երեխայի բանավոր խոսքը: Մանկապարտեզում կազմակերպվել են պարապմունքների հետևյալ տեսակները՝

1. Ուսանավորի ուսուցում և խորացում
2. Պատմումներ
3. Վերապատմում
4. Գեղարվեստական գրականության ընթերցում
5. Դիդակտիկ խաղ
6. Զրույց
7. Բնուեզրատիվ /միասնական, գուգորդված

3. Տարվա ընթացքում կատարելագործվել է Էկոլոգիական դաստիարակության ուղղությամբ տարվող աշխատանքները մանկապարտեզում.

Ծրագրին համապատասխան էկոլոգիայից նախատեսված է շաբաթական 1 պարապմունք: Բնության մեջ կազմակերպված պարապմունքների, երսկուրսիաների, դիտումների, շրջապատի հետ շփման մեջ մտնելու շնորհիվ երեխաները ձևոր են բերել անձնական փորձ, որը նրանց սովորեցրել է հառանալ իրենց տեղեւ բնության մեջ, նրանում վարքի նորմերի ճիշտ դրսորում՝ ոչինչ չքանդելու, չտպականելու, չտրորելու, այլ՝ տնկելու, ջրելու, խնամելու, կերակրելու անհրաժեշտություն: Տարվա ընթացքում կազմակերպվել են էկոլոգիական բնույթի խաղեր և բարոյահոգեբանական գրույցներ, որոնք նպաստել են երեխաների էկոլոգիական գիտակցության ձևավորմանը:

- Անցկացվել են բարոյահոգեբանական գրույցներ, թե ինչպես պետք է լինի երեխայի շրջակա միջավայրը, բնության մեջ իրեն պահելու վարքի կանոնները, բնության օգտակարությունը, ինչպես նաև դրան վեաս հասցնելու հետևանքները թեմաներով: Անցկացվել են <Կանգնիր ծառի մոտ>, <կարմիր, կանաչ, դեղին աերևներ>, <Քամին և տերևները>, <Կուրզի, թե՝ կլողա>, <Օրու ձ, ջրում, ցամաքում>, <Բանջարանոցում, այզում, ցամաքում> ծրագրով նախատեսված էկոլոգիական խաղերը:
- Ծրագրով նախատեսված էկոլոգիական դաստիարակությունը մանկապարտեզում իրականացվել է նաև արվեստի միջոցով, քանի որ արվեստի բոլոր ձևերը էկոլոգիական դաստիարակության համար լայն

հնարավորություն են ընձեռում: Կերպարվեստի, երաժողության, գրականության, թատրոնի, քանդակագործության միջոցով երեխաները ծանոթացել են բնության երևություններին, կյանքի գեղեցիկ, դրական և բացասական կողմերին:

- Երեխաները տոների, հանդեսների և զվարճալիքների միջոցով ծանոթացել են կենդանի և անկենդան բնության ձևերին

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄԸ և ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶՈՒՄ

Առաջնորդվելով 2019թ. Տարեկան աշխատանքային պլանով, մանկապարտեզում շաբաթական պարապմունքների գրաֆիկը ըստ տարիքային խմբերի տեղաբաշխվել է հետևյալ կերպ.

1. Ավագ խումբ – 14+1 պարապմունք
2. Միջին խումբ – 12 պարապմունք
3. Կրտսեր 2-րդ խումբ – 12 պարապմունք
4. Կրտսեր 1-ին խումբ – 10 պարապմունք

Տարեկան աշխատանքային գործընթացում իրականացվել են թվով 18 մեթոդ ժամեր, 6 թեմատիկ ստուգումներ, 12 սեմիմնար պարապմունքներ, ամենամյա օպերատիվ ստուգումներ և դիտումներ:

Կատարվել է տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված 4 մանկավարժական խորհրդակցության նիստեր/նույնականությունները և համապատասխան գեկուցազրերը/

Տարվա ընթացքում կատարվել է տարվա միջոցառումների ժամանակացույցով՝ պլանավորած 15 միջոցառում՝ տարիքային բոլոր խմբերում /Տյառնընդառաջ՝ քրիստոնեական և ժողովրդական տոն, Ծաղկազարդ, Մայրության և գեղեցկության տոն, Սուրբ Զատիկ, Սեծ հազբանակի տոն, Եռատոն, Հայաստանի Առաջին Հանրապետության օր, Երեխաների պաշտպանության օր, Գիտելիքի և դպրության օր, ՀՀ անկախության օր,

Անցկացվելեն օրինակելիապարապմունքներ բոլոր տարիքային խմբերում հետևյալ մեթոդիկաներից՝

Ավագ խմբում՝ Էկոլոգիա՝ «Ձուրը և նրա նշանակությունը» և «Բուսական աշխարհ» թեմայով, «Երթևեկության կանոնները»;

Միջին խմբում -խոսքի զարգացում՝ «Հացը» թեմայով

Կրտսեր 2-րդ խմբում խոսքի զարգացում և նկարչություն «Աշուն» թեմայով

Կրտսեր 1-ին խմբում՝ խոսքի զարգացում <<Գարուն>> թեմայով

Առաջին եռամսյակի ընթացքում կրտսեր խմբի երեխաները ծանոթացել են կերպարվեստային գործունեությանը՝ նկարչության, ապլիկացիայի, ծեփակերտման և դեկորատիվ կիրառական աշխատանքի հիմունքներին:

Երեխաները նկարչության ընթացքում սովորել են սեղանի շուրջ ճիշտ նստելու և քուղքը հարմար պահելու կարողություններին: Ծանոթացել են մաքուր գոյներին՝ կարմիրին, կապույտին, դեղինին՝ նկարելով գունավոր օղակներ: Պատկերել են մի շարք թեմատիկ աշխատանքներ, նկարել են երևակայությամբ:

Ապլիկացիայի ընթացքում երեխաները ծանոթացել են թղթի մի քանի տեսակների, սոսնձի, մկրատի հետ: Երեխաները կատարել են թեմատիկ ապլիկացիաներ: Սովորել են քառակուսու մեջ կազմել նախշ, ձևավորել թաշկինակը:

Ծեփակերտման ընթացքում երեխաները ծանոթացել են պլաստիլինի և նրա հատկությունների հետ, որ այն փափուկ է, կարելի է բաժանել մեծ և փոքր մասերի, ծեփել ստանալ տարբեր առարկաներ: Երեխաները սովորել են պլաստիլինը տափակեցնել, հարթեցնել խաղալով: Սովորել են ծեփել զնդիկներ, ձողիկներ, պարզ ձեմի մրգեր, բանջարեղեններ, ծաղիկ, խաղալիքներ և այլն: Ծեփակերտել են հերիաքների թեմաներով՝ երեխաների ցանկությամբ:

Երեխաների համար անփոխարինելի տեղ են գրավում հերիաքներն ու պատմվածքները, որոնց հիման վրա թեմայորվել են երեխաների սիրված հերիաքների մի շարք տիկնիկային ներկայացումներ՝ Պապն ու շաղամը, Պոչատ աղվեսը, Անքան Հուտին, Աղվեսն Ու Ագրավը, Չարի վերջը և այլն:

Հարստացվել են աշխատանքային կենտրոնների նյութերը, մեթոդկարինետը համալրվել է նոր գրականությունով և մեթոդական նյութերով:

ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Ծնողները ակտիվոր մասնակցել են մասկապարտեզի կյանքին, ընդուկվել են տարբեր աշխատանքի ձևերում և միջոցառումներին: Հաճախակի նրանց համար կազմակերպվել է քննարկումներ, կլոր սեղաններ, հարցաթերթիկների հիման վրա մշակվել է միջոցառումներ, որոնք օգնել են ծնողներին ծանոթանալու երեխաների դաստիարակության, ուսուցման ժամանակակից հիմունքներին, նրանց դպրոցի նախապատրաստման խնդիրներին:

2019թ. անցկացվել է 4 ընդհանուր ծնողական ժողով, որտեղ ծնողներն իրազեկվել են մանկապարտեզի կանոնադրությանը և նոր ծրագրային պահանջներին/առկա է արձանագրությունները և գեկուցազրերը/

- Կնքվել է պայմանագիր նոր ընդունված երեխաների ծնողների հետ:
- Ընտրվել է ծնողկոմիտե և նախազահ: